

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Olomouc

Inspekční zpráva

Základní škola Daskabát, okres Olomouc

Daskabát 72, 772 00 Olomouc

Identifikátor: 600 140 890

Zřizovatel: Obec Daskabát, Daskabát 35, 772 00 Olomouc

Školský úřad Olomouc, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc

Termín konání orientační inspekce: 14. – 16. prosince 1999

Čj.	132 732/99-5084
Signatura	om2bt102

ZÁKLADNÍ INFORMACE O ŠKOLE

- Škola je organizována jako dvojtřídní se čtyřmi ročníky.
- Součástí školy jsou školní družina a školní jídelna.
- Vyučuje se podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2.
- Jako cizí jazyk je vyučován od 4. ročníku německý jazyk.
- Po ukončení 4. ročníku přecházejí žáci do spádové školy ve Velkém Újezdě.

Ve školním roce 1999/2000 s vyučuje v takto spojených ročnících:

Třída:	Ročník :	Počet žáků :
I.	1. a 3.	10 + 10
II.	2. a 4.	4 + 7
Celkem:	1. až 4.	31
ŠD	děti	25

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Společná zjištění týkající se plánování a přípravy výuky, personálních, materiálních a psychohygienických podmínek, interakce a komunikace v předmětech český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda a vlastivěda

Týdenní hodinová dotace předmětů odpovídá schválenému učebnímu plánu, členění učiva do jednotlivých ročníků koresponduje s učebními osnovami zvoleného vzdělávacího programu.

Předložená obsahová náplň učiva sledovaných předmětů splňuje požadavky učebních osnov. Rozvržení učiva českého jazyka a matematiky pouze kopíruje obsah používaných učebnic, které důsledně nerespektují všechny úpravy a doplňky učiva platné k 1. 9. 1998. V důsledku toho nebylo vždy rozlišeno základní a rozšiřující učivo. Rozvržení slohové části učiva českého jazyka je formální, plánování učiva prvouky, přírodovědy a vlastivědy má dobrou úroveň. Porovnáním předložených tematických a časových plánů učiva s učebními osnovami a se zápisy v třídních knihách bylo zjištěno, že učební osnovy sledovaných předmětů byly ke dni inspekce plněny, stanovené výukové cíle odpovídaly standardu vzdělávání a kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky byla zajištěna.

Předměty jsou vyučovány učiteli s patřičnou odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Učebny jsou vybaveny starším udržovaným nábytkem. Jsou v nich zřízeny odpočinkové kouty, estetické prostředí tříd je pro žáky motivující. Pracovní místa odpovídají žákovskému věku. Průběžně doplňovaný fond učebnic obsahově odpovídá zvolenému vzdělávacímu programu. Učební pomůcky jsou účelně využívány, učitelé při výuce používají i pomůcky vlastnoručně vyrobené. Školní knihovna obsahuje dostatek titulů dětské literatury, společná četba je spolu s knihami encyklopedického charakteru žákům volně k dispozici.

Psychohygienické zásady výuky byly ve většině navštívených hodin dodrženy. Zvolené pracovní tempo bylo přiměřené věku žáků, frekvence střídání přímého vedení a samostatné práce odpovídala probíranému učivu. Pestré střídání nejrůznějších činností a zařazování relaxačních uvolnění bylo pozorováno především v prvním a třetím ročníku. Při hospitacích

bylo zjištěno ojedinělé tolerování nesprávného sezení žáků při psaní, používání nevhodných psacích potřeb a vadné držení pera.

Přirozená a často neformální komunikace mezi učiteli a žáky byla založena na vzájemné důvěře, žáci respektovali dohodnutá pravidla. Prostor pro vyjádření vlastního názoru byl patrný především v českém jazyce a v matematice. Komunikativní schopnosti žáků mají dobrou úroveň.

Plánování a příprava výuky mají průměrnou úroveň. Jako velmi dobré jsou hodnoceny materiální a psychohygienické podmínky, interakce a komunikace.

Český jazyk

Struktura vyučovacích hodin odpovídala věku žáků, výběr a množství informací byly přiměřené náročnosti učiva a specifickým podmínkám sledovaných tříd.

Cílem vyučovacích hodin bylo upevnování znalostí jednotlivých součástí mluvnického učiva, výklad nových pojmů a rozvoj čtenářských dovedností. Vztah žáků k učivu byl kladně ovlivněn vstupní i průběžnou motivací, aktualizací učiva, účinné bylo využití mezipředmětových vztahů se zaměřením na dějepisné a prvoučné prvky. Účinné bylo zařazení pásma veršů a říkanek s vánoční tematikou. Nová látka byla žákům předkládána především ústní formou. Pozitivně je hodnoceno opakování a procvičování mluvnického učiva souběžně ve spojených ročnicích, důsledné zdůvodňování pravopisných jevů, zadávání samostatné práce podle schopností žáků, využití možností skupinové práce. Působivé bylo vyvození mluvnického učiva formou pohádky, zájem žáků vzbudila beseda o společné četbě.

Negativně je hodnoceno zadání nevhodné samostatné práce, metodické chyby při výuce čtení a tolerování nesprávných odpovědí žáků.

Hodnocení žákovských výkonů bylo prováděno především známkami, jejichž množství bylo přiměřené. Sebehodnocení žáků bylo zaznamenáno jen ojediněle.

Organizace, formy a metody práce stejně jako motivace a hodnocení mají velmi dobrou úroveň.

Kvalita výuky českého jazyka je s přihlédnutím k úvodním zjištěním hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Organizace výuky předmětu odpovídala stanoveným výukovým cílům. Učivo bylo interpretováno věcně správně, použité metody a formy práce měly různou úroveň.

Výuka byla obsahově zaměřena především na ústní a písemné opakování aritmetického učiva. Sledované hodiny byly vhodně motivovány hrou na zobcové flétny a zařazením besed s regionální tematikou. Pozitivně je hodnocena skupinová práce v kruhu spojená s individuálním i společným vyhodnocováním, netradiční procvičování numerických příkladů zadáváním problémových otázek. Učitelé využívali možnosti diferencovaného vyučování, dbali na rozvoj logického myšlení, ojediněle bylo užito analýzy a syntézy. Při výkladu bylo pamatováno na aplikace různých hledisek a příkladů. Žáci pracovali samostatně, při řešení úkolů dovedli účinně spolupracovat.

Jako negativní je hodnoceno kladení návodných a obrácených otázek, tolerování nespisovného vyjadřování žáků, neefektivní využití času při práci u tabule.

Kkontrolou žákovských knížek a deníčků bylo zjištěno, že četnost známek je optimální. Zkoušení a opakování mělo návaznost na probírané učivo, učitelé často využívali forem

pochvaly a veřejného ocenění.

Organizace, formy a metody práce stejně jako motivace a hodnocení mají velmi dobrou úroveň.

Kvalita výuky matematiky byla hodnocena od vynikající po průměrnou, celkově je na velmi dobré úrovni.

Prvouka, přírodověda a vlastivěda

Organizace vyučovacích hodin převážně odpovídala věku a schopnostem žáků i stanoveným výukovým cílům. U obou učitelů byl patrný rozdílný přístup k volbě metod a forem práce. Efektivnější byla výuka, ve které byl optimálně využit veškerý časový prostor. Motivující účinek mělo úvodní zařazení hudebně-pohybových aktivit spojených se hrou na zobcové flétny a souběžné opakování stejného učiva v případech spojených ročníků. Probíraná látka byla procvičována formou řízeného rozhovoru, zařazením průběžného i srovnávacího opakování. Kladně je hodnocena didaktická hra zaměřená na prvky racionální výživy a oblast zdravého životního stylu, zadání problémové úlohy spojené se společným vyhodnocením a opakování prvoučného učiva prostřednictvím básní. Didaktického efektu bylo dosaženo při demonstračním pokusu o proudění vzduchu uskutečněném v různých místech školní budovy, žáky zaujalo promítání diapozitivů.

Jako negativní je hodnoceno používání metod a forem neadekvátních věku žáků a probíranému učivu, kde žáci neměli dostatečný prostor pro rozvíjení zájmu o předmět, přirozenou schopnost vnímat, pozorovat a experimentovat. Málo efektivní bylo používání nevhodných map, zadání nelogické samostatné práce a metodické chyby při vyvozování přírodovědného učiva.

Práce žáků byla hodnocena formou pochval, kontrolou byl zjištěn nízký počet známek v předmětech přírodověda a vlastivěda.

Organizace, formy a metody práce stejně jako motivace a hodnocení měly rozdílnou úroveň. Kvalita výuky předmětů prvouka, přírodověda a vlastivěda je celkově hodnocena jako průměrná.

Další zjištění:

Kontrola sešitů sledovaných předmětů prokázala rozdílnou, v některých případech velmi nízkou úroveň grafické úpravy žakovského písma i některých učiteli předepsaných vzorů. Sešity jsou učiteli opravovány, často chybí následné opravy žáků.

Hodnocení kvality vzdělávání

Hodnocení kvality vzdělávání je provedeno na základě výsledků hospitační činnosti a studia příslušné písemné dokumentace. Výuka českého jazyka a matematiky je na velmi dobré úrovni, rozdíly byly zjištěny ve výuce prvouky, vlastivědy a přírodovědy.

Kvalita vzdělávání má celkově velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Podrobně zpracovaná dlouhodobá koncepce rozvoje do roku 2004 byla stanovena na základě

analýzy současných podmínek a možností školy. Obsahuje základní informace o vzdělávacím programu, organizaci školy, řeší otázky postavení školy v obci a její spolupráce rodičovskou veřejností, nezahrnuje však nástin demografického vývoje. Součástí koncepce jsou informace o materiálním zabezpečení provozu školy včetně architektonické úpravy prostranství školního dvora pro odpočinkovou činnost žáků. Tyto reálné cíle závisí na finančních možnostech. Se zřizovatelem a rodiči byly koncepční záměry projednány.

Na koncepci navazuje celoroční plán práce. Vymezuje základní úkoly v oblasti výchovně-vzdělávací práce školy, dotýká se personálního zajištění, stanovuje časově členěný rozpis úkolů a akcí s konkrétními termíny a odpovědností za jejich splnění. Jednotlivé cíle jsou zpracovány v podrobných přílohách a promítají se do funkčních měsíčních plánů.

Výuka probíhá podle schváleného učebního plánu. Německý jazyk je vyučován dvě hodiny týdně, snížení hodinové dotace bylo schváleno školským úřadem. Jako nepovinný předmět je vyučováno náboženství. Žáci mají možnost pracovat v kroužcích turistickém a hudebním, organizačně škola zabezpečila zájemcům výuku hry na zobcové flétny.

Škola nevykazuje žáky s diagnostikovanou vývojovou poruchou učení, žákyně s postižením pohybového aparátu je ve výuce zohledňována.

Plánování je koncepční, vychází z analýzy současného stavu. Učební plán je dodržen, vzhledem k podmínkám školy je nabídka zájmových útvarů velmi dobrá.

Plánování činnosti školy je na velmi dobré úrovni.

Organizování

Organizační struktura školy je dána nízkým počtem pracovníků. Kompetence pedagogických pracovníků jsou stanoveny ústní formou, provozní zaměstnanci byli s pracovní náplní seznámeni písemně. Školní řád je zpracován, přehledně a přístupnou formou charakterizuje žakovská práva a povinnosti.

Poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada. Je svolávána čtyřikrát ročně v předem stanovených termínech, do kompetencí ředitelky školy a třídních učitelů nezasahuje. Zápisy z jednání vyhovují po stránce obsahové i formální. Provozní porady všech zaměstnanců jsou svolávány třikrát ročně, dle potřeby i častěji.

Spolupráce s metodickým sdružením spádové školy spočívá ve sledování přechodu žáků do pátého ročníku a jejich úspěšnosti na druhém stupni, ve vzájemné konzultaci časových a tematických plánů, v koordinaci výuky cizích jazyků a výběru vhodných učebnic.

Dokumentace upravující organizaci výchovně-vzdělávací práce školy je řádně vedena. Kontrolou zpracovaného rozvrhu hodin bylo zjištěno nedodržení § 9 odst. 3 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole. V prvním ročníku je zařazeno pět vyučovacích hodin v jednom sledu, což ředitelka školy odůvodnila výukou ve spojených ročnících a organizačními obtížemi spojenými se zajištěním plaveckého výcviku.

V rámci vnitřního informačního systému je využíván panel u vchodu do školy a nástěnka ve sborovně. Jsou zde zveřejňovány základní informace pro žáky i pracovníky školy. Další komunikace probíhá dle potřeby ústní formou. Rodiče jsou o prospěchu a chování svých dětí informováni pomocí deníčků a žakovských knížek, v průběhu školního roku také na třídních schůzkách.

Rodičovské sdružení není ustanoveno. Neformální spolupráce s rodiči žáků spočívá v organizování Dětského dne, vánoční besídky a dalších akcí. Výroční zpráva o činnosti školy je podrobně zpracována a má velmi dobrou vypovídací hodnotu.

V obci se škola prezentuje řadou kulturních vystoupení pro rodičovskou veřejnost, důchodce

a pro děti z mateřské školy, žáci se účastní nejrůznějších regionálních soutěží, výstav a přehlídek.

Organizační struktura umožňuje účinné řízení školy, informační systém je funkční. Organizování výchovně-vzdělávací činnosti školy je přes nedostatky v rozvrhu hodin hodnoceno jako velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

K operativnímu řízení školy využívá ředitelka kromě jednání pedagogické rady a provozních porad i systému krátkých porad, který umožňuje rychle a účinně řešit vzniklé problémy a nedostatky. Dalšími nástroji řízení jsou funkční měsíční plány a velmi častý osobní kontakt. Pomoc nekvalifikované učitelce výchov a pracovních činností (vychovatelka školní družiny) je zajišťována prostřednictvím metodického vedení ředitelky školy. Škola v součinnosti s PdF UP Olomouc již po dobu několika let zajišťuje souvislou pedagogickou praxi studentů učitelství prvního stupně. Odbornost pracovníků školy a jejich jedinečné schopnosti jsou plně využívány především při realizaci výzdoby školních prostor a při přípravě veřejných vystoupení. S učiteli je pravidelně konzultována centrální nabídka učebnic a učebních pomůcek, jejich názor je respektován.

Další vzdělávání učitelů je vedením školy podporováno. Ředitelka školy ukončila dvouleté studium německého jazyka v rámci Projektu N, účastní se metodických setkání a vzdělávacích zájezdů pořádaných regionálním sdružením PAU. Ostatní učitelé pravidelně využívají bohaté nabídky vzdělávacích projektů, které organizuje Středisko informatiky a služeb školám Olomouc.

Pracovníci jsou za dobrou práci oceňováni morálně i finančně. Kritéria pro stanovení nenárokových složek platu jsou zpracována písemnou formou, všichni pracovníci s nimi byli prokazatelně seznámeni. Osobní příplatky a odměny jsou vypláceny diferencovaně.

Práce školy je prezentována ve výroční zprávě, ve školní kronice, prostřednictvím obecního zpravodaje a na podrobné fotodokumentaci, která je součástí školních výstav. Přípomínky státní správy a samosprávy jsou operativně využívány, ředitelka školy pravidelně jedná se samosprávou obce.

Vedení a motivování pracovníků je na velmi dobré úrovni.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly vychází z celoročního plánu práce a z měsíčních plánů. Kontrola plnění úkolů je prováděna průběžně, nesplněné úkoly přecházejí do dalšího období. Ředitelka školy předložila podrobný plán hospitační činnosti zaměřený na sledování úrovně výuky všech předmětů včetně práce školní družiny. Plán obsahuje také konkrétní úkoly z oblasti kontroly pedagogické dokumentace. Tato oblast je časově vymezena, plnění stanovených termínů je sledováno. Úroveň záznamů z provedených hospitací je velmi dobrá, s výsledky jsou pracovníci seznamováni formou osobního pohospitačního rozhovoru. Pracovníci jsou pravidelně písemně hodnoceni v souvislosti s přiznáváním nenárokových složek platu.

Analýza výsledků průběžně prováděných kontrol z oblastí materiálně-technické a organizační je prováděna především ústní formou. Jejich projednání a přijetí opatření k nápravě jsou realizovány neprodleně. Závažná zjištění jsou projednávána na jednáních pedagogické rady a provozních poradách. Frekvence známek, úroveň záznamů v žákovských knížkách, četnost a časová náročnost domácích úkolů jsou sledovány v rámci hospitací a vzájemně porovnávány

na jednáních metodického sdružení spádové školy.

K ověřování znalostí žáků používají učitelé vlastní testy, závěrečné prověrky zpracované Klubem ředitelů málotřídních škol a testy Kalibro. Na zjištěná negativa reagují důsledným opakováním a procvičováním učiva. Práce žáků prvního ročníku je pravidelně vyhodnocována po kratších obdobích. Klasifikace je prováděna známkami, po dohodě s rodiči i slovním hodnocením. Nejlepší žáci jednotlivých tříd jsou na konci školního roku odměňováni.

Kontrolní mechanismy jsou na velmi dobré úrovni.

Hodnocení kvality řízení

Systém vedení školy je založen na operativním řízení a na osobním kontaktu. Z hlediska plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků i uplatňování kontrolních mechanismů je kvalita řízení velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Školní družina

Součástí školy je jedno oddělení školní družiny. Provoz, který probíhá v odpoledních hodinách, je vhodně rozvržen a dětem vyhovuje. Vychovatelka splňuje požadavky plné odborné a pedagogické způsobilosti. Povinná dokumentace je řádně vedena. Byl předložen celoroční plán školní družiny a týdenní plány. Počet přihlášených dětí nepřesahuje stanovený limit.

Činnost školní družiny probíhá v samostatné herně, jejíž prostorové podmínky jsou pro daný počet dětí nevyhovující. Družina proto využívá i přilehlou chodbu, tělocvičnu a v případě nutnosti i další místnosti. Herna je vybavena starším udržovaným nábytkem. Fond učebních pomůcek je dostačující a je pravidelně doplňován. Moderní audiovizuální technika je vhodně využívána.

Výchovně-vzdělávací práce je organizována tak, aby splnila očekávání dětí a jejich rodičů. Zvolené metody a formy práce s dětmi odpovídaly daným podmínkám a složení oddělení. Pro individuální a skupinovou práci dětí byl vytvořen dostatečný prostor, organizace činnosti umožnila všem dětem aktivní spoluúčasť a seberealizaci. V zájmové činnosti rekreačního typu byla pozorována snaha vychovatelky po rozvíjení dětské představivosti a fantazie prostřednictvím práce s papírem a barvou i využitím konstrukčních stavebnic. Emocionálního účinku bylo dosaženo při nácvičce vánoční besídky. V rámci estetickovýchovné zájmové činnosti byly při práci s přírodními materiály vhodně využity lidové zvyky a obyčeje z období vánoc, vzdělávací postupy včetně účinné motivace byly zaměřeny především na rozvíjení prvků smyslové výchovy. Komunikace mezi vychovatelkou a dětmi je založena na partnerství, vzájemném respektování a důvěře, dohodnutá pravidla jednání jsou respektována.

Materiální podmínky pro činnost školní družiny jsou na průměrné úrovni. Plánování a příprava činností, psychohygienické podmínky stejně jako organizace, formy a metody práce jsou velmi dobré. Personální podmínky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace jsou vynikající.

Činnost školní družiny má nadprůměrnou úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 202-02-02 ze dne 3. 12. 1998
- Dokumentace ředitelky školy pro školní rok 1999/2000 - koncepce rozvoje školy, roční plán práce, měsíční plány, školní řád, rozvrh hodin, zápisy z jednání pedagogické rady, hospitační záznamy, tematické časové plány sledovaných předmětů, výroční zpráva o činnosti školy
- Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy školního roku 1999/2000, vybrané sešity, žákovské knížky a deníčky, dokumentace školní družiny
- Podkladová inspekční dokumentace

ZÁVĚR

Pozitiva:

- dobré personální zajištění výuky
- esteticky upravené prostory školy
- funkční informační systém, příznivé podmínky pro rozvoj učitele
- dobrá kvalita vzdělávání i oblast řízení
- velmi dobrá interakce a komunikace mezi učiteli a žáky

Negativa:

- nedodržení počtu vyučovacích hodin v jednom sledu v 1. ročníku
- slabá místa v rozvržení učiva českého jazyka a matematiky
- nízká estetická úroveň některých žákovských sešitů

Inspekce byla zaměřena na podmínky a průběh vzdělávání v předmětech český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda a vlastivěda a dále na oblast řídicí práce. Kvalita vzdělávání měla rozdílnou, celkově velmi dobrou úroveň, kvalita řízení je nadprůměrná.

Škola disponuje finančními prostředky zřizovatele a školského úřadu. Nákup učebnic odpovídá zvolenému vzdělávacímu programu, učební pomůcky jsou pořizovány v menší míře. V průběhu inspekce bylo zjištěno, že finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly čerpány efektivně.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektor

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Blahoslav Melhuba

Blahoslav Melhuba v.r.

V Olomouci dne 13. ledna 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 14. leden 2000

Razítko

Ředitelka školy

Mgr. Eva Kaněčková

Eva Kaněčková v.r.
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Olomouc	2000-02-07	Mazačová - osobně
Zřizovatel: Obec Daskabát	2000-02-07	132 58/00

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	-----	Připomínky nebyly zaslány.